

Oldřich Poděbradský: It's got to be dirty. Komodifikace vzpomínání na případu souboru Prague Burlesque

Posudek vedoucího diplomové práce

Oldřich Poděbradský se účastní naprosté většiny aktivit etnomuzikologického programu; v rámci toho kupř. publikoval pěkný článek „And When We're Gone It's Over“: Transmission of Šumava Music and Identity in the Case of Eduard Hones“ (in *Crossing Bridges*), založený na výzkumech pro bakalářskou práci. Platí to i pro diplomovou práci, která je součástí širšího výzkumu pražského kolektivního vzpomínání a hudby. Žánr burlesky byl v tomto kontextu nový, a ostatně je nezpracovaný pro pražské prostředí i z jiných perspektiv. Výzkumu jednoho konkrétního (zřejmě v Praze nejvýznamnějšího) souboru se Olda věnoval dva roky, a jeho příspěvek bude i kapitolou v chystané monografii o pražském hudebním vzpomínání.

Soubor, který zkoumal – Prague Burlesque – zná tedy dobře. K tématu kolektivního vzpomínání a hudby, jemuž jsme se věnovali v hudebně-antropologickém semináři, přidal ještě několik specifických teoretických aspektů. Tak představuje v diplomové práci burleskové show v paláci Royal jako Baudrillardovo simulakrum, které odkazuje k minulosti, jaká nikdy nebyla (koncepty Moora, Grainge, včetně konceptu specifické „staged authenticity“ Deana MacCannela).

Diplomová práce má poněkud nestandardní strukturu: po úvodní reflexivní a (+-) metodologické kapitole následuje část, zasazující pražskou burlesku do světového kontextu tohoto žánru (2. kap. – s. 14 - 21). Jádrem práce představuje etnografická 3. kapitola (s. 22 – 51), obsahující momentky jednak z pravidelných akcí, jednak z festivalu, a také medailonky hlavních protagonistů. Teprve pak následuje část teoreticko-interpretací včetně závěru (4. kap.) V této části ovšem postrádám konceptualizaci komodifikace, obsažené v titulu práce.

Tato strukturální nestandardnost nepůsobí větší potíže, a v zásadě považuji práci za cennou. Mám k ní ovšem některé výhrady. První se týká toho, že Olda těžko rozlišuje povahu informací: sdělení jednoho z aktérů o historii burlesky nebo Paláce Maceška v Praze považuje za rovnocenný údaj historiků (základní a stokrát opakovaná poučka pro etnografii je přece to, že respondent říká to, co říká – a je to teprve nutné analyzovat), podobu festivalu v Praze za účasti zahraničních performerů považuje za obraz světové burlesky (proč by to tak mělo být? Vždyť hostitelem byl šéf pražského souboru), údaje z webových stránek (u některých chybí údaje) hlavních aktérů prostě cituje, místo aby je podrobil diskurzivní analýze, apod. Mně osobně připadá hodně diskutabilní (a o analýzu si říkající) i zřejmě přejaté tvrzení, že burleska ve své novější podobě je silně ovlivněná feminismem: tvrzení o nabývání sebevědomí prostřednictvím striptýzu mi zní mnohem slaběji než výrok jiné tanečnice o nutnosti zaplatit školu pro děti. Podobně ne úplně přesvědčivě zní teorie o DIY přístupu (koneckonců v rozhovorech aktérky přiznávají, že jim kostýmy vyrábí někdo jiný, a ony si je dozdobují). Podobně si nejsem jistá tvrzením o oddělenosti jevištní a občanské identity, speciálně když se na setkání s autorem performeři prezentují tak spjatě se svou jevištní image.

Kromě chabého rozlišování informací/dat různé povahy a jejich evaluace má práce některé neduhy, které lze zřejmě přičíst na vrub jejímu poněkud chvatnému odevzdání. Nápadné je nesystematické užívání podob „burleska“ a „burlesque“. Zejména v závěrečné části pak někdy chybí příslušný odkaz, překlady citátů jsou šité horkou jehlou, apod.

Přes všechny tyto výhrady považuji práci za cennou a doporučuji ji k obhajobě. Hodnotím ji jako velmi dobrou.

Praha 24. 8. 2017

Doc. Zuzana Jurková, PhD.